

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 43342**Nom:** Envel·liment saludable i intervenció individual i grupal en gent gran**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 3,5**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Primer quadrimestre, Anual

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials	Avaluació i Intervenció psicològica en discapacitats i gent gran	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MARTI VILAR MANUEL

RESUM

L'assignatura **Envel·liment saludable i intervenció individual i grupal** en persones majors consta de 3,5 crèdits i s'imparteix al primer quadrimestre del segon curs del màster. Es situa dins del mòdul d'Avaluació i intervenció psicològica en discapacitats i persones majors.

El seu objectiu general és que l'alumnat reba una formació actualitzada sobre l'Envel·liment saludable i intervenció individual i grupal en persones majors, tant des de la perspectiva teòrica com aplicada aprofundint-se tant en el procés d'envelliment com en els principis i programes per a la intervenció en persones majors. Es pretén la formació avançada i especialitzada en coneixements conceptuals, procedimentals, tècnics, i actitudinals que permetin als professionals incrementar el seu coneixement i capacitat reflexiva i crítica, de manera que redunde en benefici del seu creixement personal i pràctica professional.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Requisits previs: Tindre superat el 60% els continguts de les matèries del primer curs i haver cursat la matèria de formació especialitzada avançada *¿Avaluació i intervenció psicològica en dona i minories socials¿.*

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials

Capacitat de recerca i de gestió de la informació a través de diferents fonts documentals especialitzades.

Capacitat per exposar en públic amb rigor conceptual i amb l'ús adequat del vocabulari específic de la disciplina.

Capacitat per plantejar i elaborar un treball escrit comprensible, organitzat i coherent.

Capacitat per treballar en equip sobre la base de la col·laboració, respecte per les diferències i resolució negociada de conflictes.

Conèixer i saber aplicar mètodes i tècniques d'anàlisi qualitativa i quantitativa per obtenir, integrar i valorar informació individual, grupal i/o comunitària.

Conèixer i saber identificar els factors psicosocials relacionats amb la promoció del benestar psicològic i social de les persones, dels grups, de les comunitats i de les poblacions en general.

Conèixer i ser capaç d'identificar recursos, estratègies i tècniques individuals, microsocials i/o macrosocials, aplicades a la intervenció psicològica en àmbits socials.

Saber aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'àrea d'estudi de la intervenció psicosocial.

Saber justificar, dissenyar, planificar, implementar, avaluar i divulgar plans i programes d'intervenció psicosocial amb diferents objectius, nivells d'acció i destinataris.

Ser capaç d'identificar, analitzar i avaluar d'una manera crítica i reflexiva les necessitats, els problemes i les demandes socials de poblacions de risc i interès, propis de la intervenció psicosocial.

Ser capaç d'implementar i coordinar plans i programes interdisciplinaris i/o interinstitucionals d'intervenció psicosocial.

Ser capaç d'utilitzar recursos, estratègies i tècniques d'intervenció individual, microsocial i/o macrosocial per promoure el desenvolupament positiu de les persones, dels grups i de les comunitats i/o per prevenir conductes de risc en els sectors propis de la intervenció psicosocial.

Ser capaç de definir objectius i d'aplicar metes d'intervenció atenent els grups, les poblacions i els contextos on es desenvolupa la intervenció psicosocial.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Conceptes bàsics de l'envelliment saludable

1. Elements bàsics del procés d'envelliment. Envel·liment normal i patològic: deteriorament cognitiu lleu i demència.
2. El benestar de les persones majors: Precisions conceptuals, Benestar i envelliment, les intervencions.
3. Teories d'envelliment amb èxit u òptim:- Envel·liment actiu- Optimització selectiva amb compensació (Baltes i col·laboradors)- Teoria de la selecció socio-emocional.
4. El judici moral a la Tercera Edat. Nivells i estadis del judici moral, limitacions, contextualització, àrees d'interès.
5. Ètica professional en la psicologia de l'envelliment saludable i RSU
6. Avaluació i intervenció en els trastorns psicopatològics en persones majors.
7. Envel·liment patològic: coneixement de les grans síndromes neuroconductuals associats a l'envelliment.
8. Avaluació neuropsicològica dels diferents tipus de demències i intervenció individualitzada des d'un enfocament bio-psico-social.
9. Coneixement d'estratègies conductuals, cognitives i ambientals, per a la intervenció i maneig de les alteracions conductuals.
10. Coneixement dels tractaments farmacològics i no farmacològics per a maneig dels símptomes psicològics i conductuals de la demència.
11. Adquisició de coneixements sobre l'abordatge integral de la cura de la persona amb demència al final de la vida.
- 12- Atenció Centrada en la Persona en l'àmbit dels Servicis Gerontològics

2. Intervenció en persones majors

1. Avaluació i intervenció psicosocial en persones majors sanes.
 - Avaluació de les necessitats socials i educatives de les persones majors.
 - Intervenció en envelliment òptim i benestar psicosocial.
 - Desenrotllament de programes d'intervenció social i educativa.
2. Avaluació i intervenció clínica en trastorns psicològics durant en l'envelliment (trastorns d'ansietat, estat

d'ànim, somni, de conducta).

- Avaluació clínic a en la vellesa.
- Programes d'intervenció clínic a.
- Maneig de les intervencions conductuals

3. Avaluació i intervenció en demències.

- Avaluació funcional, cognitiva i de la qualitat de vida.
- Intervenció funcional, cognitiva i de la qualitat de vida

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	9,00
Teoria-Pràctiques	26,00
Total hores	35,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	5,00
Total hores	60,00

METODOLOGIA DOCENT

Sessions presencials. Consistixen en l'exposició del tema teòric corresponent. Es tracta del model de lliçó magistral que permet al docent presentar els aspectes més rellevants de cada tema. S'afavorirà la participació, a mesura que s'oferixen coneixements. Així mateix, en estes sessions presencials, l'alumne que haurà treballat de manera autònoma diferents aspectes teoricopràctics relacionats amb els temes estudiats, podrà presentar i exposar a l'aula, el seu treball. També en estes sessions presencials, els estudiants podran realitzar activitats relacionades amb les pràctiques externes i treball fi de màster.

Sessions no presencials. Tenen per objecte fomentar la construcció del coneixement per part de l'estudiant. Es tracta de dirigir a l'estudiant en activitats orientades al seu propi aprenentatge. L'activitat pot

consistir en busca d'informació documental especialitzada, en una reflexió contrastada i justificada sobre un determinat tema, a aplicar els coneixements de classe.

Tutories. L'alumne disposa d'un ampli nombre d'hores de tutories en les quals el professor guia a l'alumne de manera

individual o en xicotet grup en la construcció del seu coneixement. Ho orienta en l'elaboració dels treballs, resol dubtes o dificultats relacionades amb la matèria. Disposa així mateix del fòrum de l'Aula Virtual per a consultes. A més, en este espai virtual, els estudiants poden trobar documents, informació o notícies rellevants sobre les matèries dels diferents mòduls.

A més d'estos mètodes d'aprenentatge, es realitzaran Activitats Complementàries per a complementar la formació dels estudiants amb Conferències, Panell d'Expert, Seminaris-tallers, Visites, Cinema fòrum.

Activitats Complementàries. Per a complementar la formació dels estudiants amb Conferències, Panell d'Expert, Seminaris, tallers, Visites, Cinema fòrum.

p>

AVALUACIÓ

Avaluació del procés: els coneixements, habilitats i competències adquirides s'avaluaran

de forma continuada a través de la participació de l'estudiant en les activitats formatives individuals i grupals de les matèries del mòdul. Realitzaran exercicis, comentaris de textos i casos pràctics relacionats amb els continguts d'este mòdul fonaments teòrics i metodològics de la intervenció psicològica en àmbits socials. Ponderació màxima 60%.

Avaluació del rendiment: a més de l'avaluació continuada dels treballs teòrics i pràctics de l'estudiant en les diferents matèries del mòdul, l'estudiant en finalitzar el mòdul realitzarà una prova de rendiment sobre el nivell de competències o aprenentatges adquirits en este. Ponderació màxima: 40%

Per a superar l'assignatura serà requisit el lliurament de tots els casos i la superació dels mateixos de 5 sobre 10.

Per a aprovar l'assignatura és imprescindible obtindre un 5 sobre 10 en els dos tipus d'avaluació.

Totes les activitats d'avaluació seran recuperables sempre que siga possible dissenyar una prova d'avaluació que valore l'adquisició dels resultats d'aprenentatge en segona convocatòria.

Davant la realització de pràctiques fraudulentas es procedirà segons el que determina el Protocol d'actuació davant de pràctiques fraudulentas a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83sp.pdf>

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques:

Cruz-Orduña I, Puente L, Fernández Y, Olazarán-Rodríguez J. Síntomas psicològics y conductuales de las demencias:

clasificación, diagnóstico y prevención. *Kranion*. 2020; 15:13-19. Disponible en: https://www.mariawolff.org/_pdf/olazaran.pdf

Fernández-Ballesteros, R. (2009). *Psicología de la Vejez. Una psicogerontología aplicada*. Madrid: Pirámide.

Olazarán-Rodríguez, J., López-Álvarez, J., Agüera-Ortiz, L.F., López-Arrieta, J.M., Beltrán-Aguirre, J.L., García-García, P., Rigueira-García, A., Martín-Carrasco, M., Domingo, M., Quintana-Hernández, D. J y Muñiz-Schwochert, R. (2016) Criterios CHROME para la acreditación de centros libres de sujeciones químicas y para una prescripción de psicofármacos de calidad. *Psicogeriatría*, Vol. 6 (3), 91-98. <https://www.ceafa.es/files/2017/03/Criterios%20CHROME%20RevPsicoGer2016.pdf>

Ramos Picado, P. (2025, enero 30). Control de síntomas en cuidados paliativos. *Fisterra*. <https://www.fisterra.com/>

William, B., Manish, K., Curto, D., Curtis, L., Cano, P., Hsuen, Y., Villamarín, S., Elwyn, G., Godfrey, M., Sánchez, P. y Tomás, J.F. (2019). Comparing Three Methods for Reducing Psychotropic Use in Older Demented Spanish Care Home Residents. *Journal of the American Geriatrics Society*, 67 (7), 1444-1453. Doi: <https://doi.org/10.1111/jgs.15855>

Referències complementaries:

Álvarez Azira, M., De las Heras Liñero, H., Triñanes Pego, Y., Martínez Alonso, B., Muñoz Rodríguez, C., Sánchez Alonso, L., López Ramos, D., & Álvarez Martínez, R. (2024, octubre 23). Depresión mayor en el adulto: Medidas generales y tratamiento farmacológico. *Fisterra*. <https://w.fisterra.com/>

Jain, B., Kalesnikava, V., Ibrahim, J., & Mezuk, B. (2021). Places of living and places of dying: The case for preventing suicide in residential long-term care. *Ageing and Society*, 41(9), 1945-1960. doi:10.1017/S0144686X20000173

Martí, J.J.; Martínez, F.A. y Martí-Vilar, M. (2012). Constitució d'una Comunitat Social d'investigació amb persones majors des de la Responsabilitat Social Universitaria. *Anuari de Psicologia*, 14 (1), 61-79

Martí-Vilar, M. y Rodríguez-Osorio, E.M. (2016). Formación en ética profesional y responsabilidad social universitaria aplicada a la psicología del envejecimiento. En E. O. Arango et al (comp). *Ética profesional y responsabilidad social universitaria: universidad, sociedad y sujeto*. (pp.86-95). Medellín: Funlam.

Martí-Vilar, M.; Trejos-Gil, C.; y Betancur-Arias, J.D. (2022). Emotional intelligence as a predictor of prosocial behaviors in spanish and colombian older adults based on path models. *Healthcare*, 10 (2), 284. Doi: 10.3390/healthcare10020284

Mezuk, B., Lohman, M., Leslie, M., y Powell, V. (2015). Suicide Risk in Nursing Homes and Assisted Living Facilities: 2003-2011. *American journal of public health*, Vol. 105 (7), 1495-1502. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2015.302573>

Muñiz, R., Gómez, S., Curto, D., Hernández, R., Marco, B., García, P., Tomás, J. F., & Olazarán, J. (2016).

Reducción de sujeciones físicas en residencias: un informe de Maria Wolff y Sanitas. *Journal of the American Medical Directors Association*, 17(7), 633-639.

Poikonen, H.(2024). How expertise improves concentration: Practice in a task strengthens our ability to think deeply, a skill the brain may generalize. *Scientific American*, 332 (2) 81-82.

Van Weert, J. C. M., & Bensing, J. M. (2009). Estimulación multisensorial (snoezelen) integrada en la asistencia de la demencia a largo plazo. *Informaciones Psiquiátricas*, 195-196(1-2), 33-50